

Maastrad Ziekenhuis te Rotterdam

Het voormalige Zuiderziekenhuis vanuit de lucht.

Geschiedenis van het ziekenhuis

Het Maastrad Ziekenhuis in Rotterdam Zuid is voortgekomen uit de fusie van het Zuiderziekenhuis en het Sint Clara Ziekenhuis.

instantie provisorisch opgevangen in het Zuiderziekenhuis, vanaf 1958 in een aparte wooneenheid ("de Ark") op het ziekenhuisterrein. Tot 2010 worden hier polio-patiënten verzorgd. Vanwege branden bij Shell Pernis in

1968 en 1974 is in het Zuiderziekenhuis een brandwondenafdeling, vanaf 1985 in een eigen gebouw: het brandwondencentrum. In 1996 wordt het ziekenhuis geprivatiseerd.

Zuiderziekenhuis

Al vanaf 1912 is de gemeente Rotterdam voornemens een ziekenhuis te bouwen in Rotterdam Zuid vanwege de snelle groei van de bevolking op de Zuidoever van de Maas. Een ontwerp uit 1918 voorziet in een gebouw met 1000 bedden, dat is er nooit gekomen. Uiteindelijk wordt tijdens de crisis een veel bescheidener ontwerp gerealiseerd met een hoofdgebouw en 4 paviljoens. Het gemeentelijke Zuiderziekenhuis aan de Groene Hilledijk wordt op 1 augustus 1939 geopend en telt 291 bedden.

Tijdens de polio-epidemie van 1955 worden verlamde kinderen in eerste

De opening van het Zuiderziekenhuis op 1 augustus 1939.

Sint Clara Ziekenhuis

Na de Tweede Wereldoorlog wordt in 1949 op initiatief van het Sint Franciscus Ziekenhuis het Sint Clara Ziekenhuis opgericht, katholiek maar "voor alle gezindten". In eerste instantie alleen een kraamafdeling met 20 bedden gevestigd in een villa, maar al in 1951 uitgebreid met 3 paviljoens (125 bedden). Vanwege de gestage groei van het Sint Clara Ziekenhuis wordt in 1968 een nieuw gebouw met 604 bedden in gebruik genomen naast de oude lokatie.

Fusie

Op 1 januari 2000 fuseren de twee ziekenhuizen, de lokaties Zuider en Clara blijven behouden. De naam van de nieuwe organisatie (Medisch Centrum Rijnmond-Zuid, MCRZ) wordt in 2008 gewijzigd in Maasstad Ziekenhuis. In 2011 wordt verhuisd naar de huidige lokatie. Het nieuwe ziekenhuis wordt verwarmd met restwarmte van de industrie van de Rotterdamse haven. Het Sint Clara Ziekenhuis is gesloopt, tegenwoordig zit hier de Feyenoord jeugdopleiding. Het Zuiderziekenhuis is grotendeels behouden, met in de paviljoens woningen en in het hoofdgebouw een school (het Zuider Gymnasium). Het is aan de lezer om te bepalen welke opleiding van meer waarde is.

Het huidige Maasstad Ziekenhuis is lid van de Samenwerkende Topklinische opleidingsZiekenhuizen (STZ) en onderdeel van Santeon, een groep van 7 topklinische ziekenhuizen die samenwerken bij kwaliteitsverbetering. Het Maasstad werkt in de regio ook samen met het Ikazia Ziekenhuis en het Van Weel Bethesda Ziekenhuis in de Coöperatie Zorg op Zuid. Het Maasstad Ziekenhuis telt 600 bedden.

Nucleaire geneeskunde

Geschiedenis

De nucleaire geneeskunde werd in het begin van de jaren '70 in het Sint Clara Ziekenhuis niet door een

Het Sint Clara Ziekenhuis in 1969.

internist geïntroduceerd, maar door een radioloog: Henk Becking (1923-1998). In het nieuwe gebouw van het Clara was een radiotherapie-bunker gebouwd, maar de radiotherapie ging naar het Daniël den Hoed Ziekenhuis. De vrije ruimte kon goed worden gebruikt als therapiekamer voor jodiumtherapie, waarbij de diagnostiek werd verricht op een rectilineaire scanner. Ook na de erkenning van de nucleaire geneeskunde als zelfstandig medisch specialisme in 1984 werd het vak in het Sint Clara Ziekenhuis (en later in het MCRZ) voornamelijk uitgevoerd

door radiologen, te weten: Henk van Soest, Ger Ritsema en Peter Ophof. De AIOS radiologie werden destijds uiteraard ook onderwezen in de nucleaire geneeskunde, de huidige AIOS lopen hun nucleaire stage in het Erasmus MC.

In de jaren '80 was er een mengelmoes aan camera's (bijvoorbeeld een 7-pinhole SPECT voor myocard onderzoek, een Micro-dot imager, gamma-camera's van Siemens, Picker en CGR), deze werden in 1991 vervangen door systemen van GE. Rond de eeuwwisseling werden 2 nieuwe camera's geplaatst van het

Het Maasstad Ziekenhuis luchtfoto, uitgelicht.

Het Maasstad Ziekenhuis, vooraanzicht.

type GE Millennium waarvan 1 Hawkeye met SPECT-CT.

In 2007 werd het ziekenhuis voor het eerst gevisiteerd door de NVNG en werd begonnen met PET-CT (een mobiele PET-CT van Alliance Medical). Na de verhuizing in 2011 kreeg de afdeling Siemens camera's.

In 2008 kwam Filiz Çelik (oud redacteur van dit tijdschrift) als eerste nucleair geneeskundige in het ziekenhuis werken (primair voor aanvullende radiologische scholing) en in 2010 begon Ibrahim

al Butaihi als nucleair geneeskundige in het Maasstad. Samen met hoofdlaboranten Rens Weeterings en later Fred Remeus heeft Ibrahim de afdeling succesvol geleid en laten groeien. Helaas is hij in 2020 door ziekte gedwongen om met het vak te stoppen. Hij is opgevolgd door Jasper Emmering.

Huidige situatie

Het Maasstad Ziekenhuis heeft al sinds oudsher een geïntegreerde afdeling nucleaire geneeskunde en radiologie.

Jasper Emmering is full-time nucleair geneeskundige, van de 13 radiologen hebben er 3 (Hans van der Lelij, Ronald Wassenaar en André Niezen) nucleaire geneeskunde als 1 van hun aandachtsgebieden (gezaamenlijk 1,6 fte). Er zijn 4 klinisch fysici waarvan 1 (Ward Jennekens) primair belast is met de nucleaire geneeskunde, Laura Kuipers is de ziekenhuisapotheker met nucleaire geneeskunde in haar portefeuille.

De afdeling heeft 12 medisch nucleair werkers (waarvan 2 stralingsdeskundigen met niveau 3) en 2 administratief medewerkers. Doorgaans zijn er 2 leerling MNW-ers en meerdere radiologie laboranten zijn inzetbaar op de nucleaire geneeskunde. Aansturing van de nucleaire geneeskunde ligt primair bij Fred Remeus en Jasper Emmering. De afdeling beschikt over 3 dubbelkops gammacamera's waarvan 1 SPECT-CT, en 1 PET-CT, alle 4 van Siemens. Deze dateren uit 2011 en worden de komende 2 jaar gefaseerd vervangen met in de nieuwe situatie 2 SPECT-CT's en 1 digitale PET-CT. Tevens is er een DEXA-scanner (Hologic Horizon A). Er is een Hotlab en vrijwel alle

Dr. Henk Becking

Rens Weeterings achter de knoppen. Links diskette-stations.

Hotlab. Rechts Henk van Soest, links Rens Weeterings.

nucleair geneeskundige onderzoeken worden aangeboden, inclusief PET-CT met [⁶⁸Ga]Ga-DOTATOC, [¹⁸F] Flutemetamol, [¹⁸F]FES, [¹⁸F]Choline (voor bijschildklierpathologie) en [¹⁸F] PSMA-1007.

Behandelingen worden uitgevoerd met [²²³Ra]Radiumchloride, [¹⁵³Sm] Lexitronam, [⁹⁰Y]Citraat-colloïd (intra-articulair) en [¹³¹I]Natriumjodide, deze laatste zowel voor benigne als maligne schildklierandoeningen. De afdeling

Picker Dyna Camera.

beschikt over 2 therapiekamers. Het Maasstad Ziekenhuis is onderdeel van het Schildkliernetwerk en het regionale MDO dat dit schildkliernetwerk verzorgt. De afdeling radiologie en nucleaire geneeskunde van het Maasstad Ziekenhuis is onderdeel van het Schildkliernetwerk en onderdeel van het Anser Prostaatnetwerk.

Toekomst

De nabije toekomst zal in het teken staan van het vervangen van het camerapark en de bijbehorende verbouwingen. Niet fijn, maar wel nodig om toekomstbestendig te blijven. De langjarige trend met een steeds groeiend aantal verrichtingen is door de COVID-pandemie onderbroken,

Ibrahim al Butaihi

Maatschap (onvolledig), met bovenste rij van links Ronald Wassenaar, Jasper Emmering en André Niezen. Hans van der Lelij gehurkt in het midden.

maar we verwachten dat de groei terug zal keren. Behalve een toename in productie verwachten we ook verbeteringen van bestaande onderzoeken dankzij dankzij betere hardware en software. Ook kijken we uit naar nieuwe ontwikkelingen zoals [¹⁸F]Flurpiridaz voor myocardperfusie PET, PSMA-therapie (in eerste instantie met [¹⁷⁷Lu]Lu-PSMA-617) en zowel diagnostiek als mogelijk therapie met FAPI-tracers.

Het is een blijvend voordeel dat in het Maastricht Ziekenhuis radiologie en nucleaire geneeskunde al jaren succesvol geïntegreerd zijn. De patiënt met een hybride onderzoek wint, omdat de nucleaire geneeskundige laagdrempelig kan overleggen over bijvoorbeeld een interstitieel longbeeld of de aard van een solitaire bothaard. Ook zijn alle onvermijdelijke (?) strubbelingen rondom een integratieproces niet aan de orde, want het proces is al doorlopen. Tenslotte is de afdeling voorbereid op de toekomst als er ruimte moet komen voor nucleaire radiologen met naast de nucleaire geneeskunde ook een radiologisch aandachtsgebied.

De toekomst ziet er zonnig uit, maar het wordt hard werken!

emmeringj@maasstadziekenhuis.nl ♦

MNW-ers en administratief medewerkers (onvolledig) in 2017, met linksonder Rens Weeterings en Fred Remeeus.